

VALSTYBĖS ĮMONĖ
ŽEMĖS ŪKIO DUOMENŲ CENTRAS

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
(Siunčiama per E. pristatymo sistemą)

2023-03- Nr. 1S-
Į 2023-03-03 Nr. 2D-543 (11.97 E)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Pagal kompetenciją įvertinę pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. 667 „Dėl Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), teikiame šiuos pastebėjimus:

1. Atkreipiame dėmesį, kad keičiamame Nutarimo projekto 4.2 papunktyje atsisakoma grybų ploto (kv. m) duomenų šaltinio – paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos, tačiau šiame papunktyje nenurodomas naujas duomenų šaltinis, kuriuo vadovaujantis VĮ Žemės ūkio duomenų centras (toliau – ŽŪDC) galės atlikti grybų plotų priskyrimą žemės ūkio produkcijos rūšims – Grybai (grybų auginimas) ir Grybai (substrato gaminimas ir grybų auginimas), nurodytoms Nutarimo projekto priedo lentelėje. Todėl prašome patikslinti Nutarimo projekto 4.2 papunktį, nurodant jame grybų plotų duomenų šaltinį.

2. Atsižvelgiant į tai, kad ŽŪDC, atlikdamas 2023-2024 ūkiniams metams deklaruotų grybų plotų priskyrimą žemės ūkio produkcijos rūšims, galės naudoti 2023 m. paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos duomenis, siūlome nustatyti, kad keičiamas Nutarimo 4.2 papunktis, reglamentuojantis grybų plotų duomenų šaltinį, įsigaliojį 2024 m. liepos 1 d.

3. Remiantis Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų įgyvendinto žemės ūkio, maisto ūkio ir žuvininkystės mokslinės studijos Nr. MT-19-20 2019-2020 m. galutine ataskaita, rekomenduojama norma Pūdymams ir trumpos rotacijos želdiniams buvo padidinta nuo 70 l/ha iki 102 l/h. (šaltinis: Žemės ūkio, maisto ir žuvininkystės MTTV projekto Nr. MT-19-20 Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio produktų gamybai, kiekį vienam žemės ūkio produkto gamybos matavimo vienetui apskaičiavimo mokslinis pagrindimas: 2019-2020 m. galutinė ataskaita (vdu.lt)). Ar Nutarimo pakeitimu trumpos rotacijos želdiniams numatoma degalų norma – 40 l/ha, buvo pagrįsta skaičiavimais? Atkreipiame dėmesį, kad siūlomas šios žemės ūkio produkcijos rūšies degalų normos sumažinimas perspektyvoje gali lemti trumpos rotacijos želdinių išnykimą iš pasėlių klasifikatoriaus dėl ūkininkams verstis šia veikla sudaromų sąlygų blogėjimo; trumpos rotacijos želdiniai prisideda prie tvaraus ūkininkavimo, biomasės produktų kūrimo ir anglies kiekio dirvožemyje išlaikymo. Taip pat ateityje ši auginama žemės ūkio produkcijos rūšis gali pakeisti iškastinio kuro naudojimą, kas aktualu, kai pastaruoju laikotarpiu stebimas energetinės žaliavos brangimas. Dėl šios priežasties mažinant šiai grupei skiriamų dyzelinių degalų kuro kiekį iki 40 l/ha neskatins vystyti, o prives prie trumpos rotacijos želdinių deklaruojamo ploto sumažėjimo, kai jis ir taip nėra statistškai aukštoje pozicijoje – 2022 m. VĮ Žemės ūkio duomenų centro duomenimis trumpos rotacijos želdiniai sudarė tik 0,19 proc. visų deklaruotų plotų (šaltinis: 2022 m. statistinė informacija - Paraiškų priėmimo informacinės sistemos portalas (vic.lt)).

Generalinio direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis generalinio direktoriaus funkcijas

Gintautas Vasiliauskas

Ramunė Stelmokienė, el. paštas ramune.stelmokiene@zudc.lt